

รายวิชา ศิลปะ

รหัสวิชา ศ๑๔๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง ก่อร่างสร้างรูปภาพ

ครูผู้สอน ครูทินกร ปิ่นทอง



จิตรกรน้อยนักสำรวจ

ให้นักเรียนตามหาสิ่งของตามคำใบ้ต่อไปนี้ ข้อละ ๑ นาที

- ๑) มีเส้นตรง พื้นผิวเรียบ รูปร่างสี่เหลี่ยม
- ๒) มีสีน้ำเงิน รูปทรงกระบอก และมีเส้นตรง
- ๓) มีหลายสี รูปทรงสี่เหลี่ยม และมีเส้นโค้ง

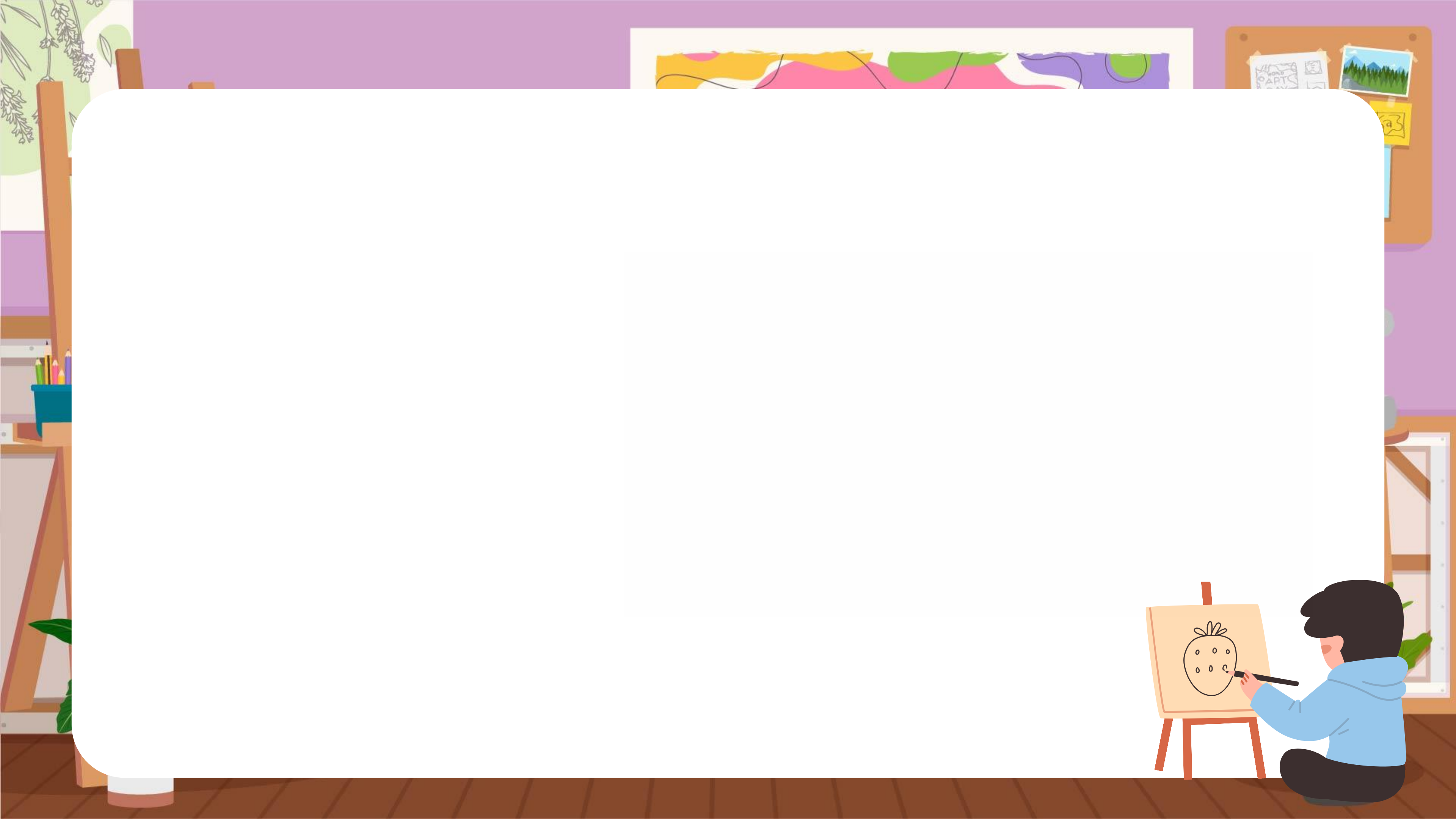
สิ่งที่จะได้เรียนรู้ในวันนี้

๑. ได้รู้จักการนำทัศนธาตุไปใช้วาดรูป
๒. ได้จำแนกประเภททัศนธาตุในสิ่งแวดล้อม
และในงานทัศนศิลป์
๓. ได้สร้างสรรค์ผลงานจากทัศนธาตุ

ทนายสิ

รูปอะไรเอ่ย ?





เกม

วาดภาพตามคำบอก



เกม วาดภาพตามคำบอก

๑. แบ่งกลุ่มออกเป็น ๕ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมา
กลุ่มละ ๑ คน
๒. ครูเปิดภาพวาดการ์ตูนให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มดู
๓. ตัวแทนแต่ละกลุ่มสังเกตรายละเอียดของภาพ ไปบอกเพื่อนในกลุ่ม
ให้วาดภาพให้เหมือนภาพต้นฉบับที่ครูเปิดให้ดู
๔. สมาชิกในกลุ่มช่วยกันวาดทัศนธาตุตามที่ตัวแทนกลุ่มอธิบายให้ฟัง

ทัศนธาตุ คืออะไร

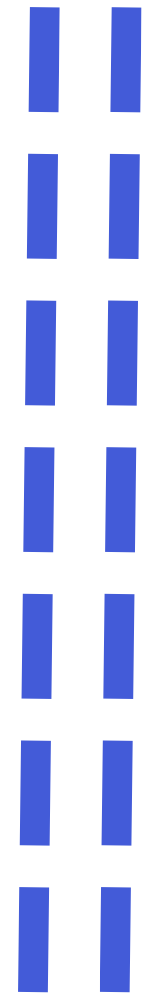
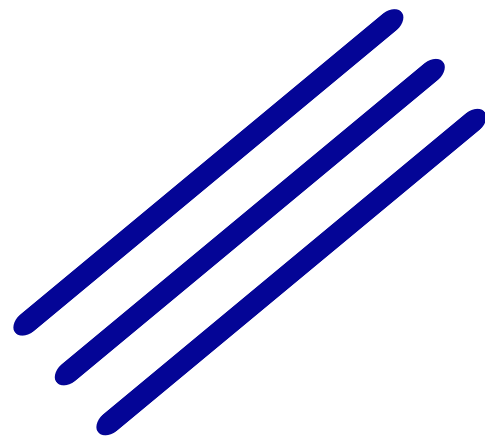
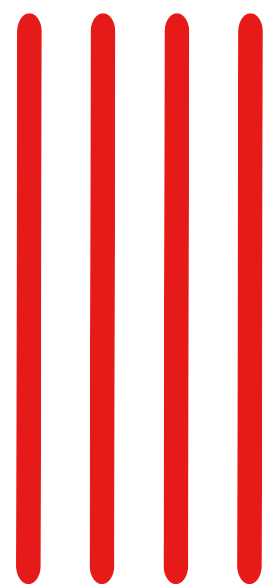
ทัศนธาตุ (Visual Elements) หมายถึง ธาตุแห่งการมองเห็น หรือส่วนประกอบต่าง ๆ ที่สำคัญในงานศิลปะหรือทัศนศิลป์ ได้แก่ จุด เส้น สี แสงเงา รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว ซึ่งสามารถ นำส่วนประกอบแต่ละอย่างมาสร้างเป็นงานศิลปะ ได้ในหลายรูปแบบ

๑. จุด

จุด หมายถึงสิ่งที่ปรากฏบนพื้นระนาบที่มีขนาดเล็กที่สุด
ไม่มีความกว้าง ความยาว ความสูง ความหนา หรือความลึก
จุดเป็นทัศนธาตุที่เล็กที่สุดและมีมิติเป็นศูนย์

๒. เส้น

เส้น เป็นสิ่งที่มีผลต่อการรับรู้ ให้เกิดความรู้สึกต่ออารมณ์ และจิตใจของมนุษย์ ใช้ร่างภาพ เพื่อถ่ายทอดสิ่งที่เห็น และสิ่งที่คิดจินตนาการให้ปรากฏเป็นรูปภาพ



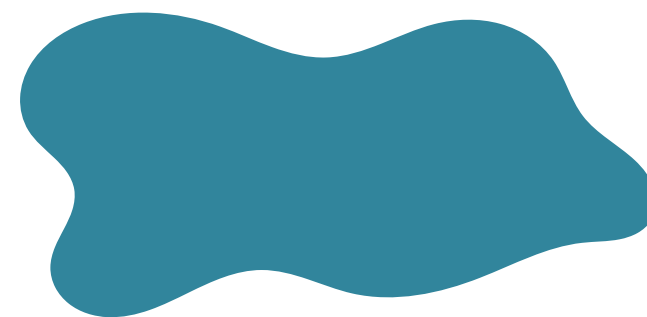
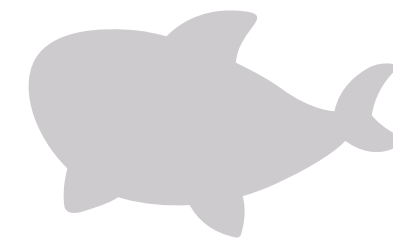
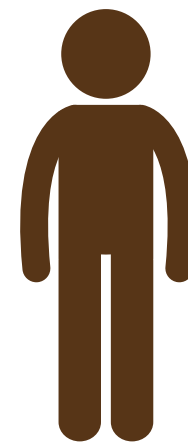
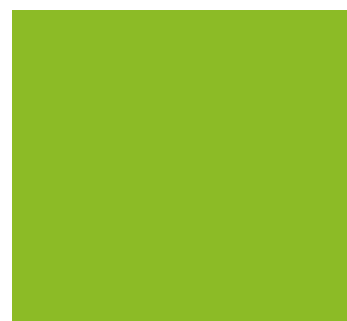
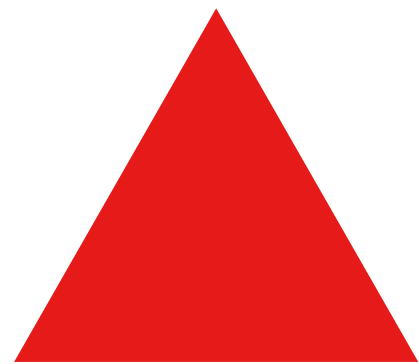
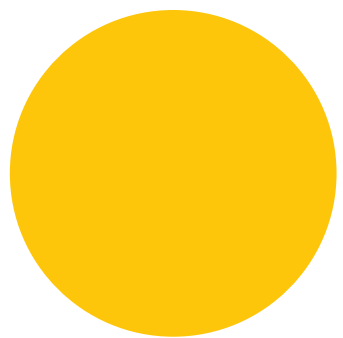
๓. สี

สี เป็นสิ่งที่ปรากฏอยู่รอบ ๆ ตัวเรา สีทำให้เกิดความรู้สึกต่าง ๆ มากมาย เช่น ทำให้รู้สึกสดใส ร่าเริง ตื่นเต้น หมั่นหมอง หรือเศร้าซึมได้



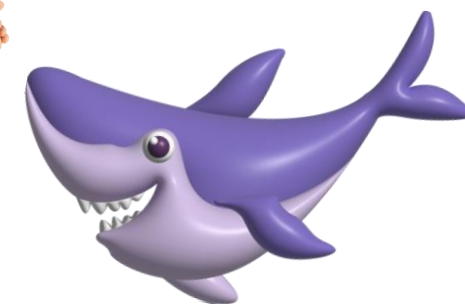
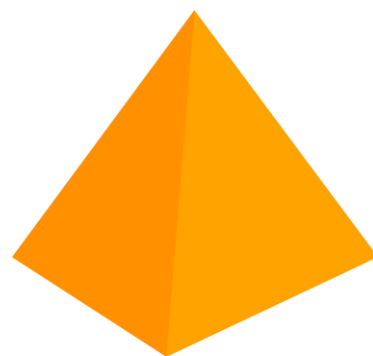
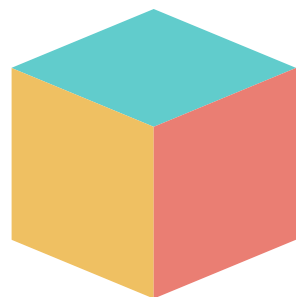
๔. รูปร่าง

รูปร่าง หมายถึง เส้นรอบนอกทางกายภาพของวัตถุ
สิ่งของเครื่องใช้ คน สัตว์ และ พืช มีลักษณะเป็น ๒ มิติ
มีความกว้างและความยาว



๕. รูปทรง

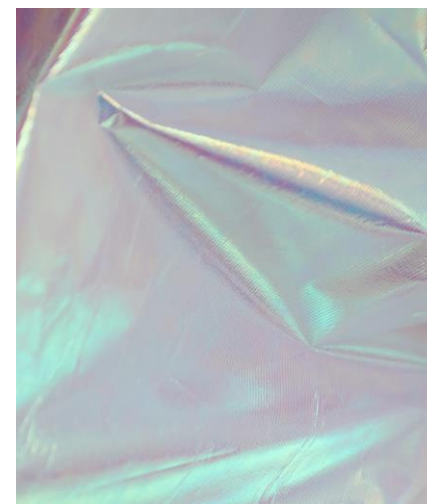
รูปทรง หมายถึง โครงสร้างทั้งหมดของวัตถุที่ปรากฏ
แก่สายตาในลักษณะ ๓ มิติ คือมีทั้งส่วนกว้าง ส่วนยาว
ส่วนหนาหรือลึก



๖. พื้นผิว

พื้นผิว หมายถึง ลักษณะของบริเวณผิวหน้าของสิ่งต่าง ๆ ที่เมื่อสัมผัสแล้วสามารถรับรู้ได้ว่ามีลักษณะอย่างไร พื้นผิวลักษณะต่าง ๆ จะให้เกิดความรู้สึกต่องานศิลปะที่แตกต่างกัน พื้นผิวแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ พื้นผิวที่สัมผัสได้ด้วยมือ

และ พื้นผิวที่สัมผัสได้ด้วยตา



๗. น้ำหนักแสงเงา

แสงและเงา เป็นองค์ประกอบที่อยู่คู่กันแสงเมื่อส่องกระทบกับวัตถุ จะทำให้เกิดเงา แสงและเงาเป็นตัวกำหนดระดับของค่าน้ำหนัก ความเข้มของเงาจะขึ้นอยู่กับความเข้มของแสงในที่ที่มีแสงสว่างมาก

• ภาพนี้มีทัศนธาตุใดบ้าง



ภาพผลงานของ ประทีป คชบัว

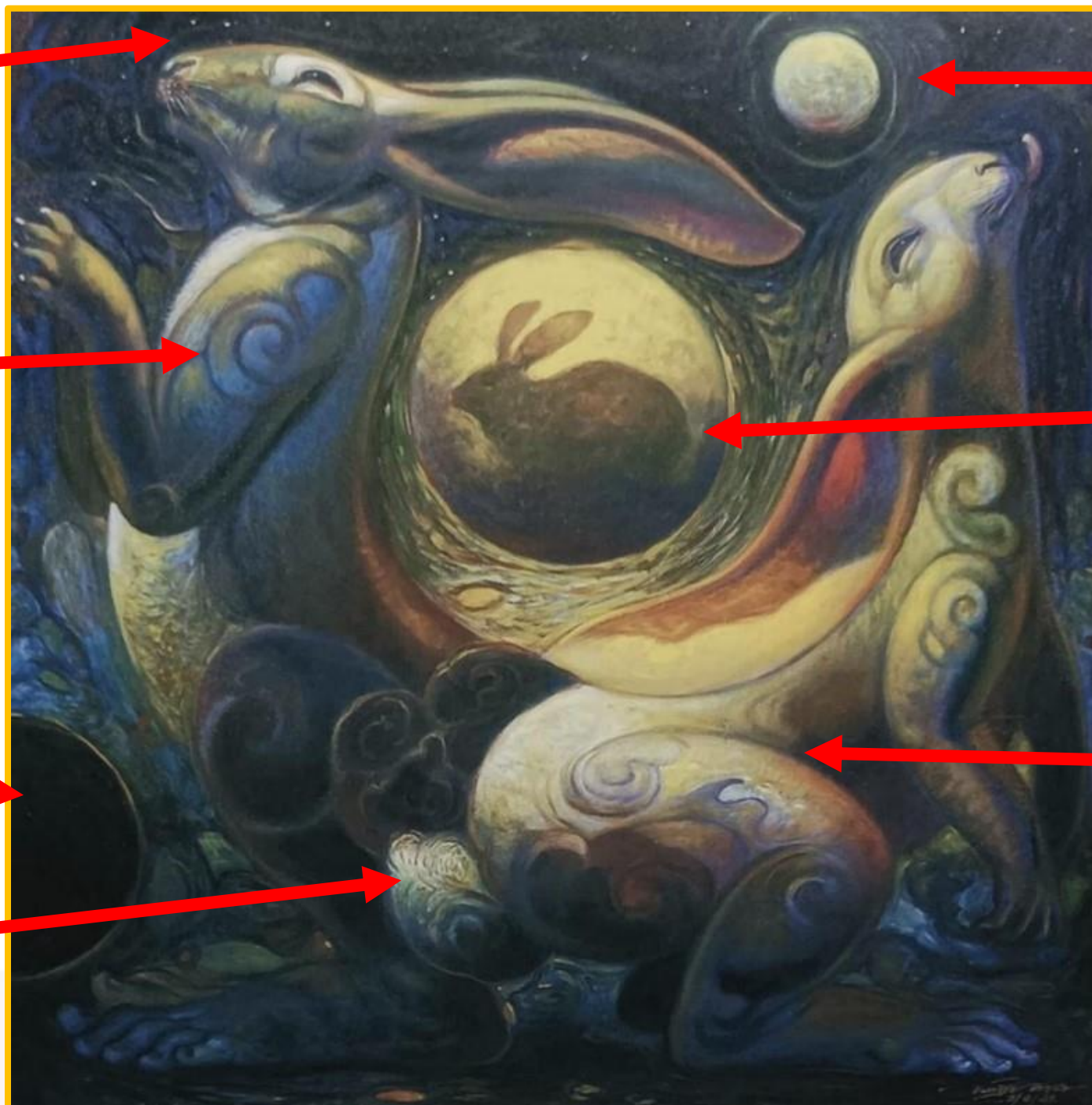
ภาพนี้มีทัศนธาตุใดบ้าง

จุด

เส้น

แสง

พื้นผิว



รูปร่าง

รูปทรง

แสงเงา

ภาพผลงานของ ประทีป คชบัว

กิจกรรม

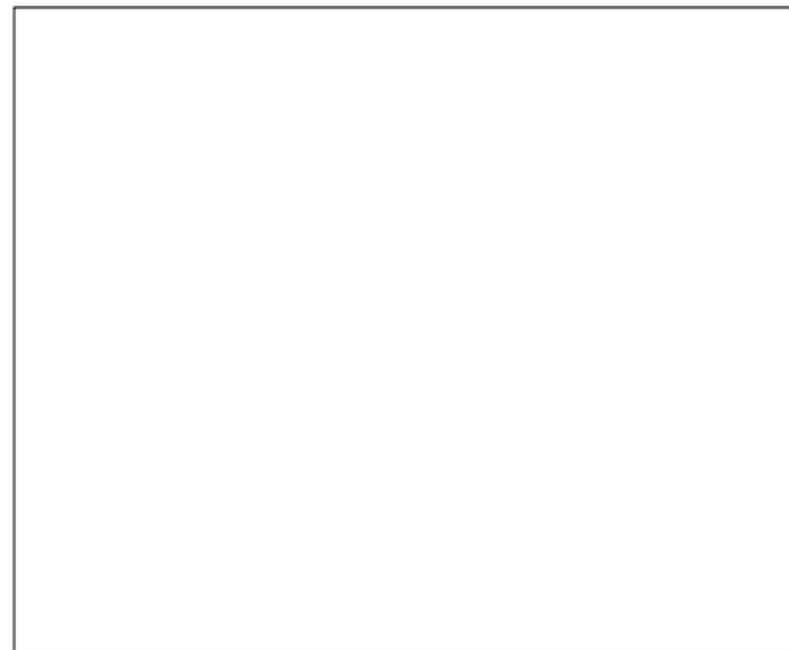
สร้างสรรค์ผลงาน

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑
เรื่องจำแนกทัศนธาตุ
ตอนที่ ๑ นำทัศนธาตุที่กำหนดให้
มาสร้างสรรค์เป็นภาพวาด
ตอนที่ ๒ จำแนกทัศนธาตุ
จากภาพที่กำหนดให้



ใบงานที่ ๑ เรื่อง จำแนกทัศนธาตุ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ก่อร่างสร้างศิลป์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ก่อร่างสร้างรูปภาพ
รายวิชา ศิลปะ รหัสวิชา ศ๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ๑. ให้นักเรียนนำทัศนธาตุต่อไปนี้มาวาดต่อเติมให้เป็นรูปภาพอย่างสร้างสรรค์
และสวยงาม



ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๑ เรื่อง จำแนกทัศนธาตุ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ก่อร่างสร้างศิลป์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ก่อร่างสร้างรูปภาพ
รายวิชา ศิลปะ รหัสวิชา ศ๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ๒. ให้นักเรียนจำแนกทัศนธาตุจากรูปภาพต่อไปนี้ ว่าประกอบด้วยทัศนธาตุ
ใดบ้าง โดยลากเส้นลูกศรจากรูปไปใส่กรอบแล้วเขียนอธิบาย



ภาพผลงานของ ประทีป คชบัว



ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

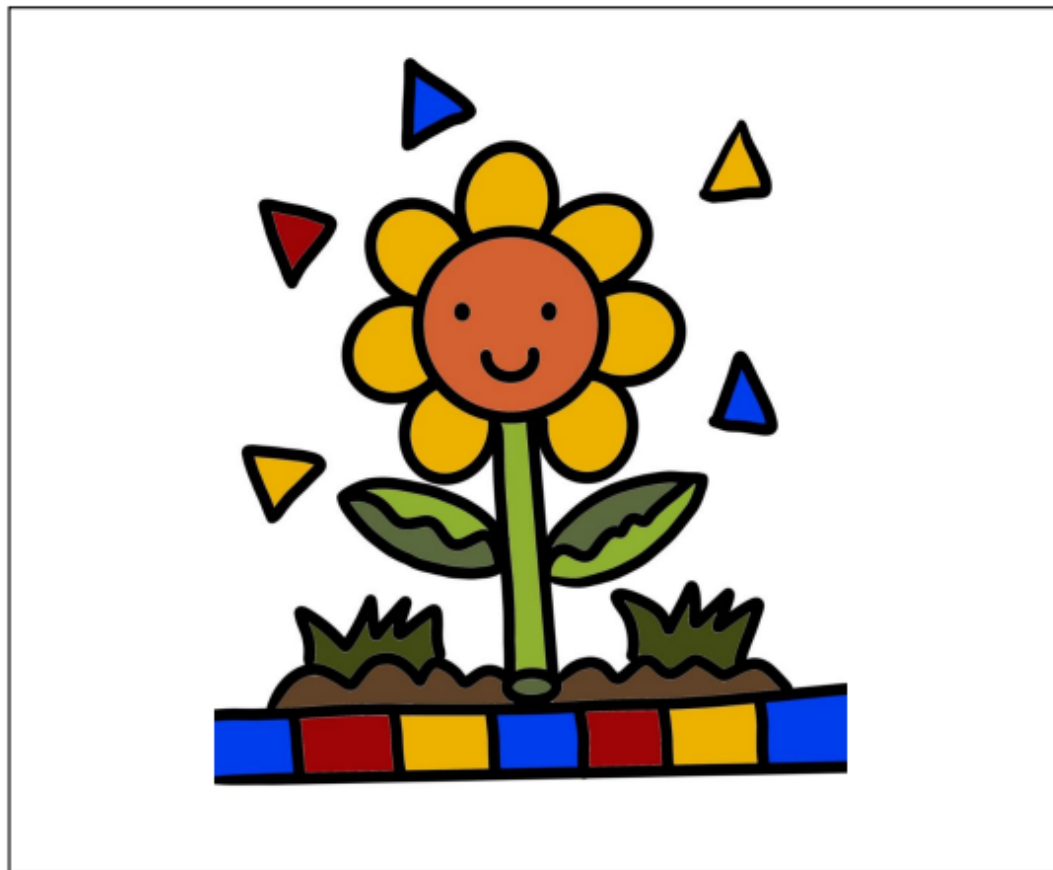
ขั้นปฏิบัติกิจกรรม

๑. ครูปลายทางชี้แจงนักเรียนว่าให้เตรียมอุปกรณ์เขียนชื่อ ชั้น เลขที่ ให้เรียบร้อย
๒. ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑
๓. ครูปลายทางคอยให้คำแนะนำการใช้ทัศนธาตุ
๔. นักเรียนลงมือสร้างสรรค์ผลงาน จากนั้นนำเสนอผลงาน



เฉลยใบงานที่ ๑ เรื่อง จำแนกทัศนธาตุ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ก่อร่างสร้างศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ก่อร่างสร้างรูปภาพ
 รายวิชา ศิลปะ รหัสวิชา ศ๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ๑.ให้นักเรียนนำทัศนธาตุต่อไปนี้มาวาดต่อเติมให้เป็นรูปภาพอย่างสร้างสรรค์
 และสวยงาม



ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

เฉลยใบงานที่ ๑ เรื่อง จำแนกทัศนธาตุ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ก่อร่างสร้างศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ก่อร่างสร้างรูปภาพ
 รายวิชา ศิลปะ รหัสวิชา ศ๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ๒.ให้นักเรียนจำแนกทัศนธาตุจากรูปภาพต่อไปนี้ ว่าประกอบด้วยทัศนธาตุ
 ไตบ้าง โดยลากเส้นลูกศรจากรูปไปใส่กรอบแล้วเขียนอธิบาย

จุด เส้นโค้ง รูปทรงกลม

พื้นผิวนุ่ม รูปปร่างอิสระ

ภาพผลงานของ ประทีป คชบัว

สีเหลือง สีน้ำเงิน
 (หรือสีอื่น ๆ ตามที่มองเห็น)

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

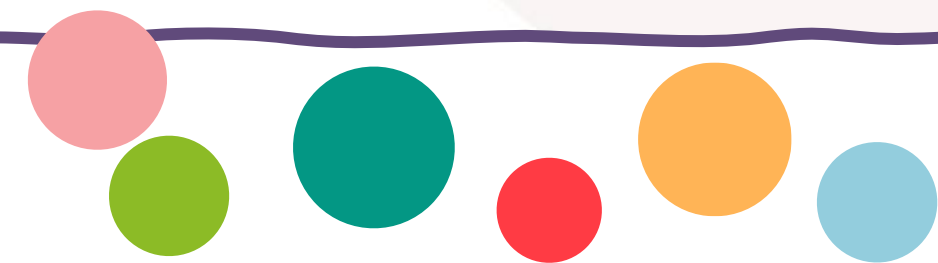
เฉลยใบงาน



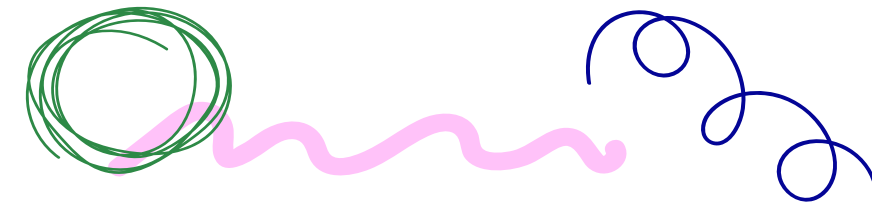
ทบทวนความรู้

ทัศนธาตุ

จุด (DOT)



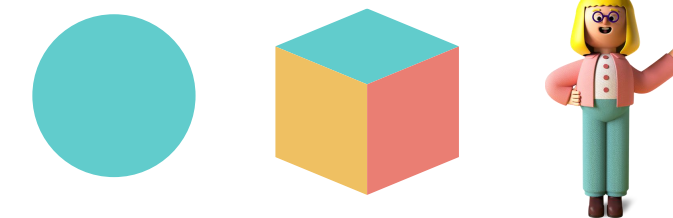
เส้น (LINE)



สี (COLOR)



รูปร่าง รูปทรง

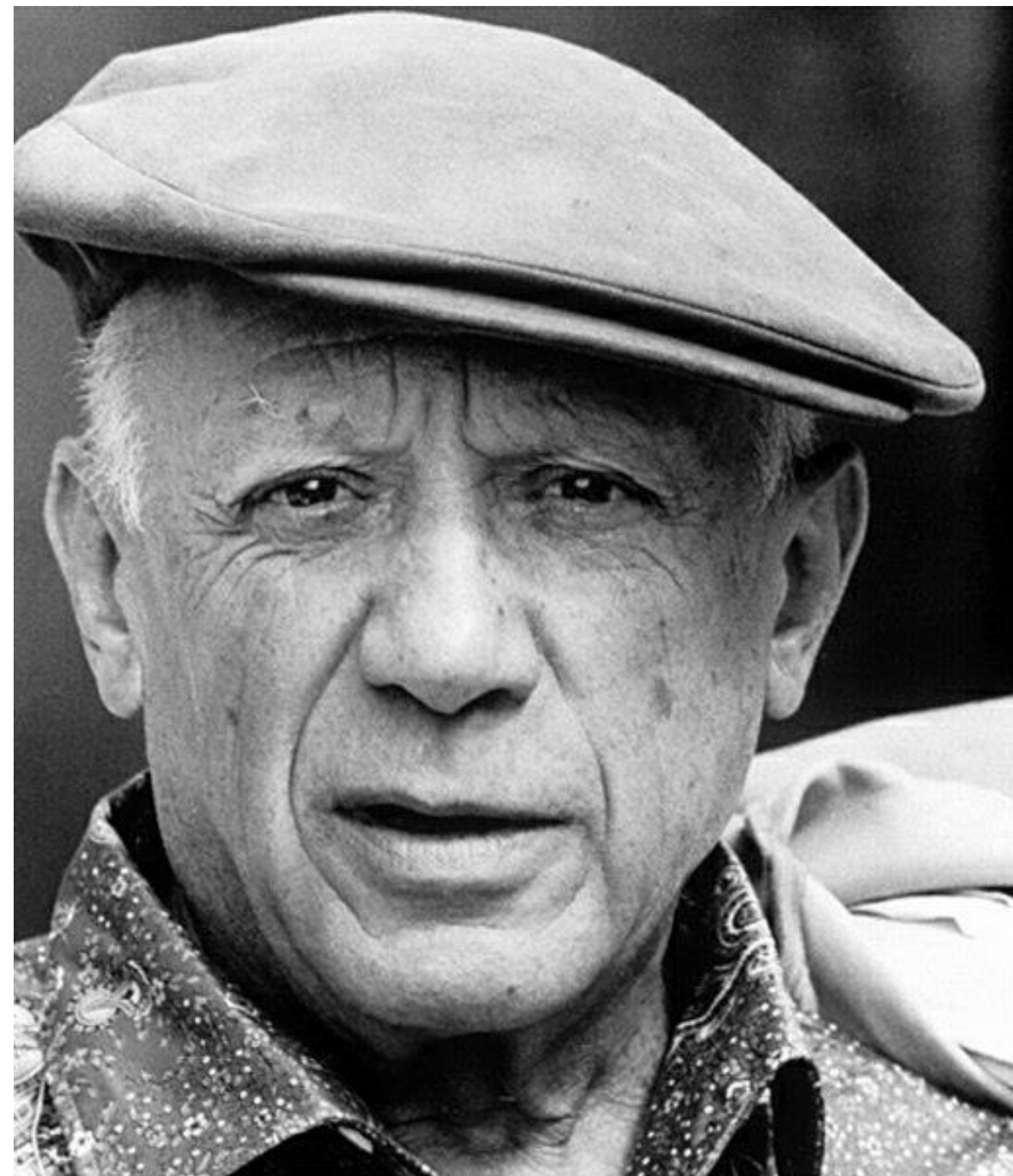


พื้นผิว (Texture)



น้ำหนักแสงเงา





Pablo Picasso

คติสอนใจจากศิลปินวันนี้

“การวาดภาพเป็นอีกวิธีหนึ่ง
ในการเก็บบันทึกไดอารี่”

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง วรรณะลี

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานที่ ๒ เรื่อง วรรณะลี
อุปกรณ์วาดเขียน และดินสอสี

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th

